



CREDO

KATOLSK • TIDSKRIFT

Nr 5

Maj

1926

ENCYKLIKAN "QUAS PRIMAS".

PÅVEN PIUS XI:s RUNDSKRIVELSE RÖRANDE EN NY FESTDAG
TILL ÄRA FÖR

JESU KRISTI KONUNGADÖME.

Till de ärevördiga patriarkerna, primaterna, ärkebiskoparna, biskoparna och övriga ordinarier, som ha frid och enhet med den apostoliska stolen.

PÅVEN PIUS XI.

Ärevördiga bröder! Hälsning och apostolisk välsignelse!

I den första encyklikan, som Vi riktade till alla katolska biskopar över hela världen vid början av Vårt pontifikat, ha Vi efterforskat orsakerna till de olyckor, som Vi sågo mänskligheten tyngd och hemsökt av. Vi minnas, att vi klart ha påpekat tvenne ting: Att en så stor syndafloed av onda ting kunnat överskölja jordkretsen, har sin grund i att den största parten av de dödlige utmönstrat *Jesus Kristus och hans heliga lag* såväl från sina dagliga vanor och sitt enskilda liv som från hemmen och från de offentliga sammfundens styrelse och angelägenheter. Vidare visade Vi på framtiden och

sade: Det är alldeles uteslutet, att det för människorna någonsin skulle kunna gry ett säkert hopp om en varaktig fred mellan folken, så länge såväl de enskilda som statssamfundnen neka att taga emot och vägra att erkänna över sig *Vår Frälsares herradöme*.

Vår förmaning gick därför ut på, att världens räddning är att söka i *Kristi frid* och att denna endast kan finnas i *Kristi rike*. Och Vi hava lovat att göra allt, som står i Vår makt för att sträva till detta mål.

Vi sade: *I Kristi rike*. Vi voro nämligen av den åsikten, att det omöjliga kan arbetas mera verksamt på att åstadkomma freden och befästa den än genom att återupprätta *Vår Herres herradöme*. Och det fanns verkliga tecken, som lät en hoppas på bättre tider: en välvillig och ständigt växande rörelse bland folken till Kristus och hans kyrka, som ensam kan bringa frälsning, en rörelse, som gav tillkänna att många, som hade föraktat Frälsarens herradöme och så att säga vänt hans rike ryggen, med snabba steg vo-

ro i färd med att återvända till lyd-
nads plikter.

Och allt det, som hänt under det he-
liga året, allt, som utträttats i detta
evigt minnesvärda år — männe det
icke mycket bidrog till ökat förhärli-
gande av Kyrkans grundare, Vår
Herre och högste konung? Det är
underbart i vilken grad missionsut-
ställningen stimulerat människornas
tankar och hjärtan och fyllt dem med
hämförelse vid åsynen av Kyrkans
dagliga oavlätliga arbete för utbredan-
det av sin gudomliga brudgums rike i
alla länder och till och med på de av-
lägsnaste öar i världshaven. Här lär-
de man känna de stora områden, som
vunnits för den katolska tron genom
dådkraftiga och oöverbanneliga missio-
närers svett och blod. Och här kunde
man också se, hur omfattrika de
områden ännu äro, som vänta att bli
lagda under vår Konungs frälsnings-
bringande, milda herradöme. — Och
de stora folkskaror som under jubel-
året vallfärdade till den heliga staden
från alla jordens hörn under ledning
av sina biskopar och präster, vad syf-
tade de till annat, än att luttra sina sjä-
lar och vid apostlarnas gravar och in-
för Oss bekänna sin trohet mot Kristi
rike nu och evinnerligen? Och detta
vår Frälsares herradöme tedde sig lik-
som omstrålat av nytt ljus och ny
glans, då Vi tillerkände sex bekännare
och jungfrur de himmelska härskaror-
nas ärebetygelser efter att noga ha
prövat den heroiska graden av deras
dygder. O, hur Vår själ fylldes av
glädje och tröst, då en oräknelig folk-
skara i S:t Peterskyrkans glans efter
det högtidliga dekretets förkunnande
utropade: »Tu Rex Gloriorum, Christe!
Du, härlighetens konung, Kristus!»
Medan människor och stater, bortvån-
da från Gud, gå sitt fördärv och sin
undergång till mötes, uppfyllda av öm-
sesidigt hat och vedträkt, fortfar Guds
Kyrka att räcka mänskligheten det
andliga livets spis, föder och uppfost-
rar släktled av heliga män och kvinnor
för Kristus, som icke upphör med att
till sitt himmelska rikes eviga lycksal-
ighet kalla alla dem, som Han kunde
räkna bland sina bästa undersåtar och
fränder i sitt jordiska rike.

Dessutom var det också i det stora
jubileumsåret sex hundra år sedan
synoden i Nicea. Med glädje för-
ordnade Vi, att detta sekelminne skulle
firas med stora högtidligheter, och Vi
själva ville högtidligen erinra om den-
na händelse i den Vatikanska Basili-
kan; och detta så mycket mera som
denna synod definierade, att den En-
födde var av samma väsen som Fa-
dern (consubstantialitas) och att alla
måste erkänna denna sanning såsom
hörande till den katolska trosläran och
emedan denna synod också i sin tros-
bekännelse eller sitt symbolum inflä-
tade orden »cuius regni non erit finis
— på hans rike skall ingen ände var-
da», varigenom den stadfäste Kristi
konungsliga värdighet.

Sälunda har detta heliga år på mer
än ett sätt givit anledning till att för-
härliga Kristi rike. Därför förefaller
det Oss, att Vi göra en gärning som i
framstående grad anstår Vårt aposto-
liska ämbete, när Vi uppfylla de bö-
ner, som så många kardinaler, bisko-
par och troende antingen enskilt eller
i gemenskap riktat till Oss, och avslu-
ta detta heliga år med att i den kristna
liturgien infoga en särskild festdag
till förhärlikande av Vår Herre Jesus
Kristus såsom konung.

Den angelägenhet det här gäller
fröjdar Oss i sådant mått, att vi känna
behov av att en stund dryfta den med
eder, ärevärdiga bröder! Därefter
bör det eder uppgift att för folkets
förstånd och fattningsförmåga tillrät-
talägga allt vad Vi komma att säga
om den dyrkan, vi äro skyldiga Kris-
tus som konung. Och detta på det
sättet och i den avsikten, att den årlig-
ga högtid Vi skola införa, må ledsagas
och åtföljas av mångfaldiga gagneliga
frukter för framtiden.

LÄRAN OM JESU KRISTI KONUNGADÖME.

Det är redan sedan länge skick och
bruk att i överflyttad betydelse kalla
Kristus konung, emedan Han i alla
högsta grad och utan jämförelse över-
träffar och överstrålar på ett alldeles
enastående sätt alla skapade ting. Så-
lunda säger man om Honom, att Han

räder, härskar och styrer i människornas *förstånd* icke endast därför att Hans ande övergår allt förstånd i skärpa och i vetandets omfång, utan emedan Han själv är Sanningen och emedan alla dödlige måste hämta sanningen hos Honom och i lydnad mottaga den av Honom. På samma sätt säga vi om Honom, att Han härskar i människornas *vilja*, icke blott emedan det hos Honom själv alltid är den fullständigaste och fullkomligaste överensstämmelse mellan den gudomliga viljans helighet och den mänskliga viljans motsvarande rättrådighet ochhängivenhet utan också emedan Hans ingivelser och påverkningar ha ett så mäktigt inflytande på vår fria vilja att de förmå att fylla den med den mest glödande hänförelse för de ädlaste ting, av vad slag de än månne vara Slutligen erkännes också Kristus som *hjärtanas* konung, emedan Hans kärlek överstiger alla våra begrepp och Hans mildhet och välvilliga godhet drager själarna till sig; ty det har aldrig hänt och kommer aldrig någonsin att hända i framtiden, att någon till den grad omfattas med kärlek av alla folk som *Kristus Jesus*.

Men låt oss gå närmare in på saken! Det är då självklart för alla, att konunganämnet och den konungliga makten oinskränkt — och detta i ordets egentliga tydning — måste tillerkännas Kristus som människa. Ty allenast i Hans egenskap av *människa* kan Kristus sägas av Fadern hava mottagit makten, äran och riket. (Dan 7, 13—14). Som *Guds ord* har Han ju alldeles samma natur som Fadern och Han måste därför obetingat med naturnödvändighet ha allting gemensamt med Fadern och sitta inne med det högsta och i alla avseenden oinskränkta herradömet över alla skapade ting.

Att Kristus är konung, männe vi icke rent av läsa detta i Skriftens heliga böcker? Han kallas nämligen den furste, som skall utgå av Jakobs hus och som av Fadern är satt till konung över Sion, Hans heliga borg, och som skall få folken som sin arvedel och jordens gränser som sin egendom (Psalm 2). Bröllopsången prisar

Honom under skepnad och liknelse av den rikaste och mäktigaste konung som den sanne framtida konungen över Israel och uttalar: *Din tron, O Gud, står fast evinnerligen: ditt konungadömes spira är rättfärdighetens spira.* (Ps. 44).

Många andra liknande skriftställen finnas, som Vi icke vilja anföra. Men ett ställe kunna Vi icke underlåta att nämna: där det förutsåges, liksom för att klarare beteckna Kristi konungsliga kännetecken, att hans rike skall vara utan gränser och utrustat med rättfärdighetens och fredens smycken: *I hans dagar skall rättfärdighet uppgå och fredens fullhet skall vara där. Och Han skall härska från hav till hav från floden till jordkretsens ände.* (Ps. 71).

Härtill komma profeternas ännu utförligare utsagor, framför allt i den berömda profetian hos Isaias: *Ett barn är oss fött och en son är oss given och herradömet är lagt uppå hans skuldror; och hans namn skall kallas den Underbare, Rådgivaren, Gud den Storke, Framtidens Fader, fredens furste. Hans herradöme skall ökas och freden skall vara utan slut. Han skall sitta på Davids tron, och Han skall härska över hans rike, så att Han skall befästa det och göra det starkt med rätt och rättfärdighet från nu och i all evighet.* (Is. 9. 6).

De andra profeterna förutsäga alldeles detsamma som Isaias. Sålunda *Jeremias*, när han profeterar, att det skall framgå *en rättfärdighetens tinning* av Davids son, en Davids son skall härska som konung och vara vis och öva rätt och rättfärdighet på jorden (Jer. 23. 5). Likaså *Daniel* som förutsäger, att himmelens Gud skall grunda ett rike, »som icke skall ödeläggas i all evighet utan stå evinnerligen» (Dan. 2. 44); och litet senare tillägger samma profet: »Jag såg i en nattlig syn, och se där kom i himlens skyar en som liknade *Människosonen* och han kom in till dem, som var gammal av dagar, och de förde Honom fram inför Honom. Och Han gav Honom makten och äran och riket och alla folk och stammar och tungomål skulde tjäna Honom; Hans makt

är en evig makt, som icke skall tagas ifrån Honom, och Hans rike skall icke bliva ödelagt» (Dan. 7, 13—14).

Och evangeliernas heliga författare ha de icke erkänt och omvittnat såsom uppfyllt det som förutsagts av *Zakarias* (9, 9) om »den saktmodige konungen», som skulle hålla sitt intåg i Jerusalem som den rättfärdige och som frälsaren ridande på en åsninna och en åsninns fåle?

Samma lära om Kristus som konung, vilken Vi endast i all korthet anfört i skriftställen ur Gamla testamentets böcker, bliver så långt ifrån försvagad på Nya testamentets blad, att den tvärtom stadfästes på ett härligt lysande sätt. Vi ha knappast av nöden att beröra ärkeängels budskap genom vilket jungfrun undervisas om att hon skall föda en son, åt vilken Gud Herren skall giva Davids, hans faders tron och som skall härska i Davids hus evinnerligen och vilkens rike icke skall hava någon ände (Luk. 1,32—33). *Kristus själve* vittnar nämligen om sitt konungadöme vid varje anledning, som därtill gives, och tillägger sig själv både konunganamn och bekräftar offentligen, att han är konung samt uttalar högtidligen att åt Honom givits all makt i himmelen och på jorden. Sålunda när Han häfver sitt sista tal till folket om den lön och det straff som de rättfärdiga eller de skyldiga skola skörda och som skola vara eviga: likaså när Han svarar den romerske landshövdingen, som offentligen till Honom riktat frågan, huruvida Han är konung, och vidare då Han efter sin uppståndelse anförtrodde åt apostlarna ämbetet att undervisa och döpa alla folk. (Matt. 25, 31—40; Joh 18, 37. Matt. 28; 18). Vad annat betecknas i sanning med dessa ord än storheten av Hans makt och oändligheten av Hans rike?

Böra vi därför förundra oss, när Han som kallades av Johannes (Apok 1, 15) »*fursten över jordens konungar*», bär skrivet på sin klädnad och sin länd: »Konungars konung och herrars herre, så som det uppenbarades för aposteln i hans syn om de ting som skola ske (Apok. 19, 16).

Och i sanning har Fadern insatt

Kristus som *arvinge över alla ting* (Hebr. 1, 2). Och Han skall härska tills Han vid världens slut har lagt alla fiender under Guds och Faderns fötter (I Kor. 15, 25).

Det var då en självklar följd av denna allmänna lära i den heliga skrift att den katolska Kyrkan, som är Kristi rike på jorden, bestämd till att utbredas bland alla människor och alla folkstammar, skulle endräkteligen hylla sin upphovsman och sin grundare i sin heliga liturgis årliga cykel med mångfaldiga gudstjänstliga ärebetygelser och detta just i Hans egenkap av Konung och Herre och av konungars Konung. Dessa ärebetygelser, som i en underbart vacker mångfald av ord och uttryck alltid återgiver samma mening, har Kyrkan använt såväl i den gamla recitationen av Davids psalmer som i de uråldriga sacramentarierna och i de dagliga offentliga bönerna till förhålligande av det gudomliga Majestätet, och den använder dem fortfarande ännu i dag vid offerandet av den heliga hostian. Och det är icke svårt att i detta beständiga lovsprisande av Kristus som konung uppdaga den skönaste samklang mellan den romerska och den orientaliska ritus. Så att även i detta avseende gäller den bekanta regeln: *Legem credendi lex statuit supplicandi*, d. v. s. Kyrkans sätt att *bedja* på är hävd för eller giver ett lagligt uttryck för vad *Kyrkan tror*.

Vad nu angår den grund, som denna vår Herres värdighet och makt vilar på, så anmärker Kyrillus av Alexandria träffande: »För att säga det i ett ord: Jesus Kristus äger herradömet över alla skapade varelser icke genom maktutövning och icke genom medel av andra slag utan till följd av sitt väsen och sin natur» (In l. uc. 10). Jesu Kristi herradöme vilar nämligen på denna underbara förening av både den gudomliga och den mänskliga naturen i Kristi gudomliga person, vilken kallas den hypostatiska föreningen. Därav följer, att Kristus icke allenast måste tillbedjas som Gud av både änglarna och människorna, utan att såväl änglarna som människorna måste underkasta sig även Hans heira-

döme som *människa* och måste vara Honom i lydnad underdåniga, ty makten över alla skapade varelser tillkommer Kristus utan vidare redan till följd av den hypostatiska föreningen.

Men kan det då givas något ljuvare och mera tilltalande för vår tanke än den övertygelsen att Kristus härskar över oss icke endast i kraft av en medfödd rätt utan även i kraft av den rätt Han vunnit genom att genomföra vår

återlösning? Mätte dock alla de glömska människorna minnas och övertänka, vilket högt pris vi ha kostat vår Återlösare: »I ären återlösta icke med förgängliga ting, med guld eller silver utan med Kristi dyra blod, som är ett felfritt lamms utan lyte» (I Petr. 1, 18—20). »I ären icke edra egne, ty I ären dyrt köpte» (I Kor. 6, 19—20). »Till och med våra kroppar äro Kristi lemmar». (I Kor. 6, 15).





KATOLSK • TIDSKRIFT

Nr 6

Juni

1926

ENCYKLIKAN "QUAS PRIMAS".

PÅVEN PIUS XI:s RUNDSKRIVELSE RÖRANDE EN NY FESTDAG
TILL ÄRA FÖR

JESU KRISTI KONUNGADÖME.

KRISTI KONUNGADÖMES NATUR OCH VÄRN.

För att i all korthet förklara Kristi konungadömes kraft och natur är det nog att framhäva, att det består i en tredubbel makt. Utan denna tredubbla makt skulle ett sådant herradöme knappast kunna fattas. De från den heliga skrift hämtade vittnesbörden bevisa mer än tillräckligt vår Frälsares universella herradöme, och det är en katolsk trossats att *Jesus Kristus* har givits åt människorna såsom den Frälsare, som de skola kunna lita till och samtidigt som den laggivare, som de måste lyda (Conc. Trid. Sess. VI, can. 21). - De heliga evangelierna berättar icke endast, att Han givit lagar utan framställa Honom också som den *ständige laggivaren*: Endast om dem, som hålla dessa hans bud, förklarar den gudomlige Mästaren vid olika tillfällen och i olika talesätt, att de äro sådana, som bevisa att de älska Honom och komma att förbliva i Hans kärlek. (Joh. 14, 15—15, 10). Att också *domaremakten* överlämnats

till honom av Hans Fader, det har *Jesus Kristus* själv vittnat om inför judarna, då de anklagade honom för att ha vanhelgat sabbatsvilan genom det underbara helbrägdagörandet av en lam man: »Ty Fadern dömer icke någon utan har givit Sonen all dom». (Joh. 5, 22). — Däri innefattas också — ty denna sak låter sig icke skiljas från domfällandet — att Han med den rättsmyndighet, som är Honom egen kan tillerkänna människorna i levande liv belöningar eller ådöma dem straff. — Att dessutom den makt som kallas *den verkställande* måste tilläggas Kristus, är självklart, då det ju är nödvändigt att alla i lydriad skola böja sig under hans herradöme, och att ingen kan undkomma, när domen en gång är fälld och kungjörd över de genstörtiga.

Att detta slags konungadöme i särskild grad är andligt och befattar sig med andliga ting, visas med all önskvärd klarhet i de ovan anförda bibelställen och stadfästes också av Herren Kristus själv genom Hans eget handlingssätt. Då nämligen vid mer

än ett tillfälle judarna, ja till och med apostlarna, genom ett misstag menade, att Messias skulle återerövrå folkets frihet och återupprätta Israels konungadöme, har han avlägsnat och kullkastat denna tomma inbillning och förväntan. Likaså då den av beundran gripna folkmassan omgav Honom och ville utropa Honom till konung, undandrog han sig både denna titel och denna ära genom att fly bort och gömma sig. Och slutligen förklarade han inför den romerske landshövdingens domstol att Hans »rike icke är av denna världen».

Detta Kristi rike framställes i evangelierne så att människorna genom botövningar skola förbereda sig att inträda i detsamma, och de kunna icke inträda annorlunda än genom tron och dopet — vilket sakrament, ehuru en utvärtes handling, likväl antyder och verkar den invärtets återfödelsen. Detta rike står endast i motsättning till Satans rike och till mörkrets makt; och det begär av sina anhängare icke allenast att de lösrycka sitt hjärta från de jordiska rikedomarna och ägodelarna och att de föredraga karaktärens mildhet och törsta och hungra efter rättfärdighet utan även att de förneka sig själva och bära sitt kors.

Då nu Kristus i egenskap av återlösare har förvärvat åt sig med sitt blod Kyrkan och i egenskap av präst offrat sig själv och ännu alltjämt offerar sig som försoningsoffer för synderna, vem inser då icke, att även Hans konungsliga värdighet måste ha del i och antaga karaktären och naturen av båda de nämnda egenskaperna eller ämbetena?

I övrigt skulle den grundligt misstagna sig, som ville fränkänna Kristus såsom människa herradömet över vilka borgerliga ting det än må vara, då Han ju av Fadern fått den mest oinskränkta rätt över alla skapade ting och det på sådant sätt, att allt är underkastat hans vilja och gottfinnande.

Icke desto mindre har Kristus så länge Han levde på jorden helt avhållit sig från att utöva detta slag av äganderätt och herradöme. Och liksom Han fordom föraktade att äga

och befatta sig med mänskliga ägodelar, så tillät Han då och tillåter Han i våra dagar, att de, som äga dessa ting, okvalda behålla sin äganderätt. Mycket väl kan man härpå tillämpa orden i en kyrklig epifaniahymn: »Ej kräver Han din kungastol (Herodes') som är all livets nådasol» och utdelar himmelska konungariket.

KRISTI KONUNGADÖME ÄR UNIVERSELLT.

Sålunda omfattar vår Frälsares herradöme alla människor. Vi göra därför följande ord av vår oförgätliga föregångare Leo XIII till våra egna: »Kristi rike sträcker sig icke allena över de katolska folken eller över dem, som till följd av dopet juridiskt tillhöra Kyrkan, ehuru villfarande meningar eller skismatisk åtskillnad fjärnar dem från kärleken. nej, Kristi rike omfattar även alla dem, som icke hava någon del i den kristna tron, så att hela människosläktet i sanning står under Jesu Kristi herradöme». Och vad denna sak angår, så göres ingen skillnad mellan de enskilda individerna och de husliga eller borgerliga samfundet; ty även om människorna förenat sig och bilda borgerliga samfund, så stå dessa samfund icke mindre under Kristi makt än fallet är för varje enskild människas vidkommande. Den enskilda såväl som den allmänna välfärden ha ju i sanning samma källa gemensam: »Och där finnes icke frälsning i någon annan; ty det är icke givet människorna något annat namn under himmelen, varigenom vi kunna vardas frälsta». (Apg. 4, 12). Kristus allena är upphovsman till sann välfärd och lycka såväl för den enskilde medborgaren som för staterna. Med rätta säger den helige Augustinus (Ep. ad. Macedonium c. 111): »Det går icke an att söka en källa för statens och en annan för människans lycka, då staten (samfundet) ju icke är något annat än en sammanslutning av en mängd av samma strävanden besjälade människor. Vilja därför folks styresmän bevara sin myndighet

oskadad och främja och öka fäderneslandets väl, så böra de icke vägra att giva Kristi herradöme offentlig vördnad och offentlig lydnad och hängivenhet både själva och genom folket som sådant. Ty vad Vi i början av Vårt pontifikat skrevo om det avsevärda försvagandet av den rättsliga myndigheten och av vördnaden för den offentliga makten, det passar ej mindre och kan fullt ut tillämpas även på nuvarande tider: »Man har» — så klagade Vi — »utmönstrat Gud och Jesus Kristus ur lagstiftningen och ur det offentliga livet. Man har sålunda givit sken av att myndigheten icke kom från Gud utan från människorna. Följden därav blev, att själva grundvalarna och fundamentet för myndigheten störtade samman. Men därmed hade den huvudorsak avlägsnats, som kunde klagöra varför somliga skulle ha rätt att befalla och andra plikt att lyda. Därigenom måste hela det mänskliga samhället komma att vackla, då det ej längre vilade på någon fast pelare eller stöd.» (Enc. Ubi arcano.)

FÖRDELARNA AV ATT ERKÄNNA KRISTI KONUNGADÖME.

Om då människorna både enskilt och offentligt ville erkänna Kristi konungsliga makt, så skulle hela det borgerliga samhället därigenom nödvändigtvis överströmmas av otroliga välgärningar, såsom rättfärdig frihet, tukt och lugn, endräkt och fred. Ty liksom vår Herres konungsliga värdighet förlänar furstarnas och styresmännens mänskliga auktoritet en viss religiös vigsel, så adlar den också medborgarnas plikter och deras lydnad. Därför har också helt visst Paulus uppmanat hustrur och tjänare att i sin man och sitt herrskap ära Kristus; men samtidigt också förmanat dem att lyda dem icke i deras egenskap av människor, utan endast och allenast, emedan de äro Kristi ställföreträdare; ty det är ovärdigt människor, som äro återlösta av Kristus att vara slavar åt

andra människor: I ären dyrt köpte, bliven icke människors slavar (I. Kor. 7, 23).

När furstarna och de lagligen valda myndighetspersonerna äro övertygade om att de ge befallningar icke så mycket i kraft av sin egen rätt utan hellre på grund av uppdrag och som ställföreträdare för den gudomlige Konungen, då förstår envar genast vilket heligt och vist bruk de skola göra av sin myndighet och i huru hög grad de skola taga hänsyn till det allmänna bästa och sina undersåtars mänskliga värdighet, när de giva och tillämpa lag.

På sådant sätt skall säkerligen lugn och ordning blomstra och bliva varaktig; då ju varje orsak till uppror avlägsnats. Om sedan även medborgaren i fursten eller de övriga statens styresmän ser människor som äro hans likar eller som av en eller annan orsak äro ovärdiga eller föraktliga, så kommer han likväl icke därför att undandra sig deras herravälde, om han hos dem ser framställd bilden och myndigheten hos gudamänniskan Kristus.

Vad sedan angår endräktens och fredens uppgift och plikter, så är det alldeles tydligt, att de dödliga i desto högre grad bli medvetna om det gemensamma band, som knyter dem tillsammans, ju vidare ett rike utbreder sig och ju mera det berör mänskligheten i hela dess omfattning. Detta medvetande fjärrar och avlägsnar å ena sidan ofta förekommande konflikter och förminskar och mildrar å andra sidan dessa konflikters skärpa för allas vidkommande. När då Kristi rike, som rätteligen omfattar alla, även i verkligheten omfattar dessa, vilken orsak kunna vi då ha att förtvivla om att icke kunna uppnå den frid, som fredsens Konung bragt jorden? Den Konung, säga Vi, som kom »för att förlika allt, som icke kom för att låta sig betjänas av andra utan för att själv tjäna andra, och som, ehuru *Han* var *allas Herre*, dock uppställt sig själv som ödmjukhetens förebild och förenat sitt förnämsta bud med kärleksbudet och därtill sagt:

»Mitt ok är ljuvligt och min börda lätt».

O, vilken lycka bleve det ej förunt oss att njuta, om de enskilda människorna, familjerna och staterna låte sig styras av Kristus. Då kunde man, för att använda de ord som Vår företrädare Leo XIII för 25 år sedan riktade till alla biskopar i hela världen, läka så många sår, då skulle varje myndighetsrätt åter uppblomma i sin ursprungliga kraft, då skulle fredens goda komma åter och svärd och vapen falla ur händerna, i samma ögonblick som alla människor beredvilligt antog Kristi herradöme och visade Honom lydnad, i samma ögonblick som varje tunga bekände, att *Jesus Kristus* är i Gud Faderns härlighet (Enc. »Annum sanctum» av 25 maj 1899).

För att de omtalade och i så hög grad önskvärda fördelarna i desto rikare fullhet må mottagas och i desto större varaktighet må förbli det kristna samhällets egendom, bör kunskapen om vår Frälsares kungliga värdighet få största möjliga utbredning.

För att främja detta mål synes intet vara bättre lämpat än

INSTIFTANDET AV EN EGEN OCH SÄRSKILD FESTDAG FÖR KRISTUS SOM KONUNG.

Och i sanning när det gäller att genomsyra folket med ting som angå tron och medelst dem höja folket till livets inre glädjeämnen, då utöva de årliga högtiderna till minne av de heliga mysterierna långt större inflytande än till och med de viktigaste dokument av vilket slag som helst som utgår från det kyrkliga läroämbetet.

Ty dessa dokument falla oftast i färre och endast i lärda mäns händer, medan dyliga festdagar däremot inträffa hos alla de troende och undervisa dem. Dessa dokument tala så att säga endast en gång, de kyrkliga festdagarna däremot vartenda år och i all framtid. Dokumenten påverka framför allt människornas för-

stånd, festdagarna däremot både förståndet och hjärtat, d. v. s. hela människan på ett lyckobringande sätt. Det är ju en klar sak: Då människan består av själ och kropp, måste hon röras och eldas genom festdagarnas utvärtes högtidlighet, så att hon genom de växlande riternas skönhet i större fullhet insuper de gudomliga lärdomarna och förvandlar dem till sitt köts blod: då bli dessa mysterier på detta sätt hjälpmedel till framgång i människans andliga liv.

För övrigt framgår av kyrkohistoriens dokument att sådana fester under århundradenas lopp blivit införda den ena efter den andra, allteftersom det syntes nödvändigt eller nyttigt för den kristna menigheten. Detta var till exempel fallet, när folket måste styrkas i en gemensam fara eller värnas mot heresiernas smygande villfarelser eller i högre grad röras och uppeldas till att i helig iver och from tacksamhet minnas någon troshemlighet eller någon annan välgärning av den gudomliga godheten.

På detta sätt började man från den kristna trosålderns första århundraden erinra om martyrerna i de heliga riterna. Då för tiden plågades ju de kristna på det värsta och därför skulle högtidligheterna till ära för martyrerna, som den helige Augustinus säger, vara en uppmuntran till att lida martyriet (Sermo 47, de Sanctis). Likadant förhåller det sig med de liturgiska ärebetygelser, som senare ägnades bekännarna, jungfrurna och änkorna; dessa kyrkliga utmärkelser voro utmärkta medel för att uppelda de troende till att utöva dessa dygder, som voro lika nödvändiga även i fridens tider.

Men framför allt ha de festliga högtider, som instiftades till ära för den saligaste Jungfrun, haft den verkan, att den kristna menigheten icke blott hyllat med större religiös vördnad Gudsmodern och den beskyddarinnan, som ständigt är beredd att hjälpa utan också älskat henne med större värme såsom den moder, som Frälsaren liksom genom ett testamente lämnat efter sig.

Bland de välgärningar, som framtingo ur den offentliga och legitima kulten till ära för Guds moder och för helgonen i himmelen, bör icke i sista rummet uppräknas, att kyrkan vid varje tid *obesegrad* har avskakats sig

HERESIERNAS OCH VILLFÄRELSERNAS PEST.

På detta område måste vi beundra den gudomliga försynens planer: Gud som är i yttersta grad framsynt, brukar utvinna något gott till och med av det onda. Därför tillstodde Han, att antingen tron och fromheten slappades bland folken eller att falska läror lade snaror för den katolska sanningen. Dock alltid med det resultatet, att den katolska sanningen kom att stråla i förnyad glans och att tron och fromheten hos folket, efter att ha kastat av sig ljumheten, tävlade i att uppnå större och heligare höjder. När vi sålunda enbart hålla oss till mindre avlägsna tider och betrakta de fester, som blivit upptagna i liturgiärens årliga kretslopp, se vi i sanning, att dessa nya högtidsdagar haft ett liknande ursprung och frambragt liknande frukter.

Tag till exempel Kristi lekamens fest. Andakten för och kulten av det Allraheligaste Sakramentet hade vissnat. Nu infördes Kristi lekamens fest, och det förordnades, att det skulle hållas imponerande högtidligheter åtta dagar igenom och detta med utvecklande av all möjlig prakt, med böner och gudstjänster i hela oktaven, för att därigenom kalla folken tillbaka till deras första iver och förnä dem att ägna Frälsaren skyldig offentlig tillbedjan.

Eller tag Jesu heliga hjärtas fest. Den infördes just vid den tid, då människornas hjärtan bottenfröso och skrämdes bort från Guds kärlek och frälsningens hopp genom jansenisternas surmulenhet och nedstämmande stränghet.

När Vi nu förordnat, att *Kristus* skall äras som *Konung* överallt i hela världen, där det katolska namnet ljuder, så vilja Vi därigenom både till-

fredsställa ett i våra tider förefintligt behov och samtidigt anvisa ett utmärkt botemedel mot den pest, som smittar det mänskliga samhället.

VÅR TIDS PEST

är den s. k. *laicismen* med sina villfarelser och sina ogudaktiga planer.

I veten väl, ärevärdiga bröder, att detta brott (*scelus*) icke mognat på en enda dag. Den låg tvärtom sedan länge dold i staternas ådror. Man började med att förneka Kristi herradöme över alla folk. Man förvägrade därefter Kyrkan den rätt, som härrör sig av Kristi egen rätt, nämligen Kyrkans rätt att undervisa människorna, att giva lagbud, att styra folken, naturligtvis för att leda dem till den eviga saligheten. Så har man efterhand likställt Kristi religion och har på ett alldeles förnedrande sätt ställt den på samma plan som dessa. Man gick vidare och ställde Kyrkan under den borgerliga makten och överlät den nästan till furstarnas och myndighetspersonernas godtycke. Ännu längre från sanningen gingo de, som menade, att man borde ersätta den gudomliga religionen med ett slags naturlig religion, ett slags naturlig känsla i själen. Ja, det fanns till och med stater, som menade att Gud själv kunde undvaras och att deras religion bestod i ogudaktigheten och Guds fullständiga åsidosättande.

Detta avfall från Kristus har både för de enskilda medborgarnas och för staternas vidkommande i sanning varit

MYCKET BITTRA FRUKTER,

och detta mycket ofta och mycket länge.

Vi beklagade dem i Encyclical *Ubi arcano*, och Vi beklaga dem änyo i dag: Vi syfta på tvedräktens överallt utsädda säd och på dessa flammande lågor av avund och tävlingsstrid mellan folken, som ännu i dag vållar så stort försenande i arbetet för åstadkommande av freden. Vi syfta till begärelsens omåttlighet, som så ofta

döljer sig under det allmänna bästa och fosterlandskärlekens mask.

Vi syfta på den ur samma källa härflytande striden mellan medborgarna och på denna blinda och gränslösa egenkärlek, vars enda mål är det enskilda välbefinnandet och fördelen och som också mäter allting samt och synnerligen med denna måttstock. Vi syfta på den fullständigt ödelagda husliga friden såsom följd av glömskan och försummelsen av gällande plikter,

och till sammanbrottet av familjelivets gemenskap och varaktighet. Slutligen syfta Vi också på det mänskliga samhället, som är rubbat i sina grundvalar och ledes hän mot sin undergång.

Den högtid till ära för *Kristus-Konungen*, som hädanefter varje år skall firas ingjuter dock hos Oss det bästa hopp om att det mänskliga samhället skall — såsom Vi önska — hasta att återvända till vår högt älskade Återlösare.





CREDO

KATOLSK • TIDSKRIFT

Nr 7

Juli

1926

ENCYKLIKAN "QUAS PRIMAS".

PAVEN PIUS XI:s RUNDSKRIVELSE RÖRANDE EN NY FESTDAG
TILL ÄRA FÖR

JESU KRISTI KONUNGADÖME.

KATOLIKERNAS PLIKT

skall det för visso vara att söka bringa till mognad och påskynda detta återvändande genom deras strävan och deras arbete. Men det synes som om särdeles många katoliker varken ha den rimliga platsen eller åtnjuta den tillbörliga auktoriteten i vad man kallar det sociala samlivet, något som är mindre ärofullt för dem som gå i spetsen med sanningens fackla.

Detta läge har kanske orsakats genom de godas senfärdighet eller räddhåga, som avhåller sig från att kämpa emot eller som gör ett för svagt motstånd.

Därav följer med nödvändighet, att Kyrkans fiender gå fram med så mycket större dristighet och oförvägenhet.

Men när de troende en gång överallt förstått, att det är deras plikt att strida både tappert och oavlätligt under Kristus-Konungens fana, då skola de undfå apostolatets eld och då skola de med helig iver gå ut för att med sin Herre åter förlika de vilseförda

och ovetande själar och då skola de anse det ligga makt uppå att sörja för att Kristi rättigheter bevaras oförkränkta.

Och ser det dessutom icke ut, som om den årliga högtiden till ära för *Kristus-Konungen*, vilken skall firas över hela världen, mäktigt skall bidra till att fördöma det slags offentliga uppror, som laicismen framkallat, icke utan stor skada för samhället, och till att skaffa bot till hälsa på ett eller annat sätt? Ju mera man nämligen förbigår vår Frälsares ljuvaste namn med högst ovärdig tystnad vid de möten, som skola hållas nationerna emellan och i parlamenten, desto mera högljutt hör detta namn förkunnas såsom med en mun, och i desto vidare kretsar bör Kristi konungliga värdighet och makts rättigheter hävdas.

Och är det icke märkvärdigt? Alltsedan det senaste århundradet led mot sitt slut, se Vi på ett lyckligt och utmärkt sätt vägen banad till införandet av denna festdags högtidlighållande.

Ingen är nämligen okunnig om hur

denna kult med visdom och klarhet försvarats i en rad böcker, som utkommit i alla världsdelar på många olika språk.

Och alla veta likaså, att Kristi herradöme och Kristi rike blivit erkänt genom det fromma bruket att hart när otaliga hem invigt och överlämnat sig till Jesu allraheligaste hjärta. Och det är icke endast hemmen, som gjort detta utan även städer och konungariket. Ja, till och med hela mänskligheten har på ett lyckobringande sätt invigts till samma gudomliga hjärta i det heliga året 1900 på Leo XIII:s initiativ och ledning.

Icke heller bör med tystnad förbigås det faktum, att de talrika eukaristiska kongresser, som pläga hållas i vår tid, aldeles underbart ha främjat den högtidliga stadfästelsen av denna Kristi konungliga makt över hela det mänskliga samhället. Dessa kongresser sammankallas nämligen för att de troende i de särskilda biskopsdömena, regionerna och nationerna, ja till och med folk från alla jordens hörn i gemenskap må hylla och tillbedja den under det eukaristiska täckelset dolde Kristus-Konung. Och dessa kongresser ha till syfte att genom de tal, som hållas på mötena och i templet, genom den gemensamma tillbedjan av det offentligt utställda högheliga Sakramentet och genom praktfulla anstalter hälsa och tilljuba Kristus, såsom den Konung, som blivit oss given från himmelen. Med gott fog skulle man kunna säga att den kristna menigheten, liksom på tillskyndan av en gudomlig instinkt vill föra denne Jesus, som de ogudaktiga människorna vägrade mottaga, då Han kom till sin egendom, ut ur gudshusens stillhet och ut ur en boning, som liknar ett gömställe, för att köra Honom som en triumfator på triumfvagnen genom städernas gator för att återinsätta Honom i Hans konungsliga rättigheter.

Och i sanning! Det heliga år, som nu skyndar mot sitt slut, erbjuder Oss ett övermåttan välkommet tillfälle att utföra den här tillkännagivna avsikten: Den allgode Guden har nämligen vänt de troendes hjärtan och tankar till det himmelska goda, som övergår

allt förstånd, och har antingen riktat dem med sin nåds gåva eller givit dem ny kraft till att vandra vidare på den rätta vägen och nya tillskyndelser till att sträva efter fullkomliga ting. Om Vi då taga hänsyn till de många ansökningar, som riktats till Oss eller betrakta händelserna under loppet av det stora jubileet, så finna Vi riklig grund till det antagandet, att nu äntligen den av alla så efterlängtnade dagen grytt, på vilken vi kunna förkunna, att *Kristus* genom en egen och särskild fest bör förhårligas som

KONUNG ÖVER HELA MÄNSKLIGHETEN.

Denne gudomlige konung, i sanning så underbar i sina helgon, har nämligen under detta år, såsom Vi i begynnelsen sade, mottagit en härlig hyllning genom att en ny skara av hans stridsmän upphöjts med himmelska ärebetygelser. Samma år blev det möjliggjort för alla att beundra de segrar, som evangeliets förkunnande vunnit för Kristus genom att utbreda Hans rike — tack vare den utomordentliga utställningen av saker och så att säga av mödofyllda arbeten från missionsfältet. Och samma år slutligen ha Vi genom högtidlighållandet av sekelminnet av det nicaenska kyrkokonciliet ihågkommit *stadfästelsen av det människovordna Ordets väsenlighet med Fadern* — ett trosysterium, varpå samma Kristi herradöme vilar som på en byggnadsgrund.

Därför instifta Vi i kraft av Vår apostoliska myndighet festen för Vår Herre Jesus Kristus som Konung. Och Vi vilja, att denna fest skall firas varje år överallt på hela jorden på den sista söndagen i oktober månad, nämligen den söndag, som kommer omedelbart före alla helgons fest.

Dessutom förordna Vi, att på samma dag skall förnyas

mänsklighetens årliga invigning till Jesu allra heligaste Hjärta, som Vår oförgätliga föregångare Pius X hade befallt skulle upprepas varje år.

Endast för detta års vidkommande vilja Vi, att denna fest skall firas den

31 dennes, i det Vi själva på denna dag skola hålla en pontifikalgudstjänst till förhärligande av *Jesus Kristus som konung*, och Vi vilja då förordna att samma invigning till Jesu allra heligaste hjärta må äga rum i Vår närvaro.

Vi mena oss icke kunna avsluta det heliga året på ett bättre eller mera passande sätt. Och Vi tro icke att Vi kunna giva *Kristus, tidernas odödlige konung*, ett större bevis på Vårt hjärtas tacksamhet — vari Vi också innesluta hela den katolska världens tacksamma sinnelag — för de välgärningar, som under denna heliga tid givits Oss, Kyrkan och alla katolska kristna.

Det förefinnes icke heller något skäl ärevärdiga bröder, att utförligare för Eder förklara, av vilken orsak Vi ha dekreterat, att Jesu Kristi konungafest skall firas åtskild från andra fester, i vilka det redan finns innesluten en viss antydning och högtidlighållande av denna vår Herres konungsliga värdighet. Det är nog att uppmärksamma ett faktum: Det är nog så, att i alla dessa fester är *Kristus* vad man kallar festens materiella ämne, men det formella ämnet är likväl alldeles skiljaktigt från Kristi konungsliga makt och konungsliga titel. När Vi dessutom förlagt denna fest till en söndag, så är orsaken den, att icke endast prästerskapet skall bringa den gudomlige konungen sin hyllning genom den liturgiska offerhandlingen och genom de prästerliga bönerna och psalmerna utan även folket skall vara fritt från de sedvanliga göromålen för att kunna giva Kristus ett strålande vittnesbörd om sin hyllning och sin tjänstvilja, uppfyllt av en helig glädjes sinnelag. Men den sista söndagen i oktober månad syntes Oss passa allra bäst till högtidlighållandet av denna fest, emedan med denna söndag kyrkoårets lopp nästan avslutas. På detta sätt bli mysterierna i Jesu Kristi liv, vilkas äminnelse firats förut under årets lopp, liksom fulländade och krönta med Kristi konungadömes högtid; och innan Vi fira alla helgons förhärligande, förkunnas och prisas Hans härlighet, som triumferar i alla helgon och utvalda.

Eder uppgift skall därför vara, ärevärdiga bröder, och eder del att sörja för att i förväg före den årliga festen predikas på bestämda dagar för folket i de särskilda församlingarna. Genom dessa predikningar undervisas menigheten noga och förmanas angående festens väsen, betydelse och vikt för att den skall inrätta sitt liv så, att det är värdigt dem, som trofast och med ihärdig iver underkasta sig den gudomlige konungens herradöme.

Vi finna emellertid, ärevärdige bröder, behag i att vid avslutandet av denna rundskrivelse i korthet meddela Eder, vilka frukter Vi slutligen önska och lova Oss av detta offentliga högtidlighållande av Kristi konungadöme;

Fruktur som gagna såväl Kyrkan som det borgerliga samhället och de enskilda troende.

Genom dessa ärebetygelser, som skola ägnas det gudomliga herradömet, måste människorna sannerligen åter erinras om att Kyrkan, så sant den av Kristus instiftats som ett fullkomligt samfund, kräver, och detta förvisso med en medfödd rätt, som den ej kan giva avkall på, *full frihet och ocränkbarhet* från den borgerliga maktens sida; likaså måste de minnas, att Kyrkan, till följd av samma gudomliga instiftelse, *icke kan vara beroende av något främmande* godtycke, när den handhaver det ämbetsvärv, som Gud anförtrött åt den: att lära, att styra och att föra till den eviga saligheten alla dem, som höra Kristi rike till.

Ja, samma frihet måste staten dessutom tillerkänna dessa religiösa ordnar och kongregationer av bägge kön, som äro de kyrkliga herdarnas duktigaste medhjälpare och som av alla krafter bemöda sig att utbreda och befästa Kristi rike: De göra detta genom att bekämpa världens tredubbla begärelse genom de heliga löftenas religiösa hållande. De göra det genom själva det fullkomligare liv som de föra och genom vilket de verka, att den helighet, som den gudomlige stiftaren ville skulle vara Kyrkans framträdande kännetecken, ständigt och med alltjämt större glans lysa och stråla inför allas ögon.

Och vad staterna angår, så kommer det varje år åter förnyade firandet av denna festdag att påminna dem om att liksom de enskilda äro förpliktade att offentligen bringa Kristus sin hyllning och vara Honom lydiga, så vilas samma förpliktelse också på myndighetspersonerna och på staternas styresmän. Men dessa senare vill denna högtid påverka till att tänka på den sista domedagen, då Kristus — icke allenast utkastad av staten utan även försummad eller med förakt förbigången — på det strängaste skall bestraffa så stora oförrätter; ty Hans konungsliga värdighet kräver, att hela staten skall ordnas efter de gudomliga buden och de kristna grundsatserna, och detta såväl i lagstiftningen som i rättens handhavande och icke minst också i ungdomens uppfostran enligt den sunda läran och den kristna moralens oavkortade krav.

Vidare! Vilken underbar kraft och dygd skola de Kristustroende icke kunna hämta, ur överbägandet av dessa ting för att dana sina själar efter det kristliga livets äkta grundsatser! Ty när all makt i himmelen och på jorden är given Kristus Herren, när de dödlige, återlösta genom Hans dyra blod, underkastas Hans herradöme, liksom i kraft av en ny rättskälla; när slutligen denna makt omfattar hela den mänskliga naturen, då framgår därav med full tydlighet, att det icke hos oss finnes någon som helst förmåga, som kan undandraga sig detta konungsliga herradöme. Kristus måste därför härska i människans *förstånd*, vars plikt det är att fullkomligt underkasta sig och fast och ståndaktigt samtycka till de uppenbarade sanningarna och till vad Kristus har lärt. Kristus måste härska i människans *vilja*, vars plikt det är att åtlyda de

gudomliga buden och föreskrifterna. Kristus måste härska i *själ*en, vars plikt det är att åsidosätta de naturliga begärelserna för att älska Gud över allting och fästa sig vid Honom allena. Kristus måste härska i *kropp*en och dess lemmar, vilka böra hjälpa till att främja själens invärtes helighet; ty de äro själens redskap eller för att använda aposteln Pauli ord: »rättfärdighetens vapen inför Gud».

När allt detta framlägges för de troende så, att de i sin betraktelse genomtränga dessa sanningar, skola de lättare kunna föras till den allra största fullkomning.

Give då Gud, ärevärdige bröder, att både de utomstående måtte åtrå sin egen frälsning och mottaga Kristi milda ok och att vi alla som genom den barnhärligtige Gudens rådslut äro husets barn, måtte bära detsamma icke motsträvt utan med längtansfullt begär med kärlek och helighet. Och när vi såhunda ordnat vårt liv efter det gudomliga rikets lagar, må vi då skörda de goda frukterna i rik fullhet och med stor glädje! Ja, måtte vi av Kristus räknas bland de goda och trofasta tjänarna och i Hans himmelska rike bli delaktiga med Honom i härligheten!

Så vare då detta ett förbund och en underpant på Vår faderliga kärlek till Eder, ärevärdige bröder, på den tillstundande Vår Herre Jesu Kristi födelsedag. Och som förmedling av de gudomliga gåvorna tagen emot den apostoliska välsignelse, som Vi med kärleksfullt hjärta lysa över Eder, ärevärdiga bröder, och över Edra präster och Edert folk.

Givet i Rom vid Sankt Peter den 11 december i det heliga året 1925, det fjärde året av Vårt pontifikat.

PIUS P. P. XI.



INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Utdrag ur franciskansk litteratur samt andra uppbyggelseartiklar.

Gammalsvensk bön till den helige Franciscus	1
Ur den helige Francisci brev och skrifter	33
Ord av Kardinal Mercier	57
Lik en stjärna. Ur Franciscuskronikan	58
Om Sanct Franciscus	89
Om den helige Francisci kanonisering	126
Bön till Jesu heliga hjärta	155
Om den helige Francisci kärlek till de skapade tingen	156
Ett blad ur Fioretti	181
Predikan över Altarets sakrament... ..	202
Portiuncula-avlaten	225
Om den helige Francisci saliga död ..	253
Korsets väg	281
Ur den helige Bonaventuras meditationer över Jesusbarnets fem fester	310

Tal och rundskrivelser av den helige Fadern.

Tal till deltagarna i internationella katolska kvinnoförbundets kongress	9
Encyklikan »Quas Primas». Påven Pius XI:s Rundskrivelse rörande en ny festdag till ära för Jesu Kristi konungadöme. ... 121, 149, 177	

Apologetiska och polemiska artiklar.

Den katolska faran	18
Kyrkans ståndpunkt till frågan om den »nya katoliciteten» av R. Wehner	60
Der Mensch. En märklig bok av Wilhelm Leche. Av J. Schneider ..	100
I Petris stad av B. D. Assarsson. I. Ett kyrkomöte efter sista modet ..	184
II. Modernistiskt grundläggningsarbete	209
III. En dogmbyggnad i Jugendstil ..	233
IV. Örebromännens bibelupplaga ..	262
V. Den nyteologiska Kristusbilden. Modell 1910	289
VI. Nykyrkliga byggnadsplaner... ..	321

Kyrkokronikor 1925.

Svensk kyrkokronika. Av Edvin Sandqvist	4
Nytaarsbrev fra Danmark. Av Joseph Koch S. J.	7
Nytaarshilsen fra Norge. Av Anna Backer	64
Kyrkokronika för 1925. Av Gustaf Armfelt	68

Minnesteckningar, historiska artiklar, dödsrunor.

Ett halvsekelminne. Pastor Karl Karlén. Av Lennart Wiberg ...	12
Stockholms katolska biskopsgård ...	34
Pastor Bernhard von Stolberg †. Av P. Overschie och A. Meyer	72
Ernest Psichari, en fransk konvertit. Av F. J. Linders	74, 108
Gråmunkeklostret i Stockholm. Av E. B.	92
Sanctus Petrus Canisius, doctor Ecclesiae. Av A. Meyer	95
Paul Helgesen. Av E. W—m	134
Den heliga Madeleine-Sophie Barat och hennes livsverk. Av Siri Lindskog	159
Minnen ur den danska missionens historia. Av Jon Svensson. 187, 213	
Franciskanerne i Norge. Av Sigrid Undset	206
Den svenske ministern som blev franciskanermunk. Av Gustaf Armfelt	267
Till 300-årsminnet av drottning Kristinas födelse. Av E. W—m	286

Artiklar i olika ämnen.

Credos nyårsbrev	2
En process. Några anteckningar och reflexioner. Av R. S—n	16
»Fyrtiosexan». Av X.	37
Brev från Rom. Av Lars Eskeland ..	40
Mariakongregationen. Av A. Meyer ..	97
Skolastikens uppkomst. Av Dom Bede Winslow O. S. B.	105
Brev från Beirut. Av R. Nakhla. S. J.	110
Minder fra Assisi. Av Erikke Rosenörn-Lehn	129
Père Béchaux's Stockholmsbesök. Av B. D. A.	141
En svensk pilgrims vallfärd till Czestochowa. Av Ellen Ankarward	167
Vort Arbejde paa Lolland-Falster. Av J. P. Klessens	193
Ett sommarläger i skärgården. Av A. M. A.	212
De svenska katolikernas inläga för full religionsfrihet	228
Vid Vätterns strand. Av P. L.	237
På S:t Ansgars fest i Danmark. Av Edvin Sandqvist	240
Är Holland ett protestantiskt land? Av P. O.	244
Till Björkö! Av P. A. Meyer	251
Franciscus av Assisi. Av Joh. van Gijzel	255
Några ord om protestanternas rättsliga ställning i länder med katolsk majoritet och vice versa. Av B. D. A.	260